

KOSTARIKA

Proč Kostarika?

Důvodů, proč jet právě sem, existuje hned několik: rozmanitá příroda s mnoha jezery, deštnými lesy a vulkány, tropická fauna a flora, přenádherné pláže, nepřeherné množství všelijakých outdoorových aktivit a adrenalinových sportů, možnost pozorovat želvy a velryby... Navíc se v rámci Střední Ameriky jedná o relativně bezpečnou zemi.

Ačkoli je Kostarika malá svojí rozlohou, i tak zde žije 5 % veškerých zástupců flory a fauny na celé Zemi! Zhruba čtvrtina rozlohy této země spadá pod správu a ochranu národních parků a rezervací, což je také rarita a svým způsobem unikát. Nacházejí se zde aktivní sopky, mlžné pralesy, vodopády. Zemi lemují z jedné strany Pacifik a z druhé karibské pláže. Kostarika je současně velice dobře připravená na turisty. Představuje ráj pro milovníky aktivní turistiky, šnorchlování, potápění, plavby na kajaku, ziplinu nebo raftingu.

Naopak důvod, proč Kostariku do itineráře nezahrnout, může spočívat ve skutečnosti, že se jedná o vůbec nejdražší zemi Střední Ameriky. Co se „základních informací“ týče, platí pro Kostariku prakticky to samé jako pro Nikaraguu.

Kostarika a vízum

Občané České republiky k návštěvě Kostariky žádné vízum nepotřebují a mohou zde pobývat po dobu maximálně 90 dnů.

Cestovní pas musí být platný alespoň den po předpokládaném odjezdu ze země.

Při vstupu do země je nutné vyplnit imigrační formulář. Současně je nutné předložit zpáteční nebo navazující letenku z Kostariky. Na toto si musí dávat pozor především lidé, kteří přiletí do Kostariky s plánem procestovat Střední Ameriku na blind. Nejednou člověk si musel koupit jakoukoli letenku z Kostariky pryč, aby se sem vůbec dostal. Současně také doporučuji ujistit se, že jste při vstupu a výstupu ze země dostali razítko do pasu. Ušetříte si tak hromadu problémů a také možnost vysoké pokuty. Při odletu ze země se platí odletová taxa ve výši 29 dolarů.

Pokud se chystáte Kostariku opustit na některém z hraničních přechodů – ať už do Nikaraguy nebo do Panamy –, na všech narazíte na různé podnikavce a podvodníky, kteří se vydávají za oficiální imigrační úředníky. Nikomu z nich nic neplaťte, a hlavně nedávejte z ruky svůj pas. Jednejte pouze se skutečnými úředníky.

Měna na Kostarice

Národní měnou Kostariky je colón (CRC, ₡), který se teoreticky dělí na centimy. Na mnoha místech je možné platit i americkými dolary, ačkoli většinou v nevýhodném kurzu. Na dolary vám většinou vrátí v colónech. Někteří obchodníci odmítají přijmout dolarové bankovky vyšších hodnot než 20 dolarů a také poškozené bankovky. Peníze si můžete vyměnit v bance, k čemuž budete potřebovat pas. Počítejte s tím, že v některých bankách strávíte při výměně dlouhé desítky minut čekáním ve frontě. Kromě hraničních přechodů, kde si můžete vyměnit trochu peněz na

autobus, nedoporučuji peníze měnit na ulici. Bankomaty najdete ve městech a turistických destinacích po celé zemi. Zjistěte si u své banky výši poplatků za výběr. Kreditní karty jsou akceptovány ve většině hotelů, restaurací nebo supermarketů. Počítejte však s tím, že někde si za platbu kartou přirážejí k účtu 5 %.

Doprava na Kostarice

Letadlo:

Hlavním kostarickým letištěm, které přijímá mezinárodní lety, je letiště Aeropuerto Internacional Juan Santamaría, ležící asi 20 kilometrů západně od centra San José. Je to současně největší kostarické letiště. Jediná mezinárodní brána do země se nachází ve městě Alajuela, asi 18 kilometrů od San José. Otevřeno 24/7, wifi free nonstop.

Veřejné autobusy jezdí jak do San José, tak do Alajuely. Po východu z terminálu se dejte vlevo, projděte okolo řady taxíků, autobusové stanoviště se nachází asi 200 metrů od budovy. Odjezdy do obou měst jsou velmi časté (každých 5–20 minut), avšak nepřilíš spolehlivé. Autobusy jezdí od 4:30 do půlnoci, cesta do San José zabere asi 40 minut. Jízdenka stojí 540 colónů (25 Kč). Pohodlnějším a jistějším způsobem dopravy je taxi. Obvyklá cena činí asi 10 000 až 12 000 colónů (440–480 Kč).

Mezinárodní autobusy:

Ve Střední Americe působí několik autobusových dopravců, poskytujících dopravu mezi Kostarikou a okolními zeměmi.

Společnosti: Tica Bus, Expreso Panama, Trans Nica, Nica Bus, Nica Expreso, Central Line

Autobusová vnitrostátní doprava:

Autobusy představují nejlevnější způsob dopravy po zemi a dostanete se s nimi téměř všude. Skoro každé město má nějaké autobusové spojení, ovšem cesta mezi dvěma odlehlejšími destinacemi většinou vyžaduje přestup v San José. Mezi většími městy jezdí modernější autobusy, na venkově se ale spíše setkáte se starými stroji bez klimatizace. Na delší vzdálenosti je lepší vzít si autobusy „directo“, neboli expresní autobusy, které jsou sice o něco dražší, ale nedělají tolik zastávek a šetří tak váš čas. Jízdenky je možné koupit na autobusových nádražích nebo přímo v autobusu. Jízdní řády najdete na nádraží. Lepší společnosti zveřejňují časy odjezdů na svých stránkách.

V San José se nachází velké množství různých autobusových terminálů, některé větší společnosti jako Pulmitan, Tica Bus nebo Tracopa navíc využívají vlastní nádraží, takže cestovatel stojí před celkem nelehkým úkolem vyhledat správný terminál.

Kostarika a bezpečnost

Každý vnímáme bezpečnost trochu jinak. Co se týče oficiálních informací, je Kostarika jednou z nejbezpečnějších zemí Střední Ameriky. Já jsem optimista a cítím se bezpečně v podstatě všude. Jde o to být na danou zemi připraven předem. Své věci si ve Střední Americe samozřejmě více hlídáte, vyhýbáte se po setmění chození ve velkých městech v temných uličkách.

Ale ne každý se na to dívá stejně. Kriminalita ve větších městech tu patrná skutečně je. Krádeže, šizení turistů, zejména v autopůjčovnách jsou tu na to přeborníci. Dále zde bývá poměrně obvyklý výskyt horečky dengue a v malé míře i malárie.

Cestovatelský průjem prý chytne téměř každý druhý návštěvník. Kostarika se taky nachází v seizmicky aktivní zóně, takže vždy hrozí i zemětřesení a sopečná erupce. Silné deště mohou způsobit záplavy a sesuvy půdy. Za zmínku stojí určitě i to, že na některých místech pacifického i karibského pobřeží, především při ústí řek, se běžně vyskytují krokodýli. Na Kostarice žije také spousta druhů jedovatých hadů, pavouků a žabiček.

Kostarika a internet

Wifi zdarma nabízí řada hotelů, hostelů, kaváren a restaurací, ale i obyčejných ubytování v soukromí. Rychlost internetu není úplně svižná, ale obvykle dostačující. V odlehlých koutech země jde všechno trošku hůře a pomaleji. Co se týče SIM karty, do neblokovaného telefonu si můžete koupit místní SIM s 2 GB dat za 5 dolarů. Operátorem je Claro. Stánek najdete na letišti v San José. K registraci je nutné předložit cestovní pas. Dobíjecí karty na internet pak seženete v supermarketech po celé zemi. Balíček dat (2 GB) na 30 dnů vyjde na 9 000 córdob.

Jídlo na Kostarice

Jídlo je na Kostarice celkem levné, obzvláště pokud se vyhnete drahým turistickým restauracím. Za malé jídlo u pouličních stánků zaplatíte zhruba 500–1500 córdob. Téměř v každém městě najdete tzv. „sodas“, malé, většinou rodinné restaurace, kde vaří typická kostarická jídla za cenu kolem 3–5 dolarů. Po celé zemi je také rozšířená síť pekáren musmanni, které nabízejí lehký oběd nebo občerstvení zhruba za 1 000 córdob. Ceny v turistických restauracích jsou několikanásobně vyšší, k cenám tady navíc

připočítávají 15% DPH a 10% servisní poplatek. My jsme se stravovali jen v „sodovkách“, platili jsme okolo 100 Kč za porci.

Ceny místních potravin jsou na srovnatelné úrovni s Českem. Výrazně dražší jsou například sýry a produkty, které se musejí do Kostariky dovážet.

Typická jídla:

Casado – populární jídlo, které seženete po celé Kostarice. Tvoří ho rýže a fazole, doplněné kuřecím masem nebo rybou. Pokrm se obvykle podává se salátem a smaženými plantainy. Gallo pinto – smažená rýže s fazolemi se jí samotná, jako příloha k jiným pokrmům či jako snídaně společně s vajíčky, sýrem a ovocem.

Patacones – placky z rozmačkaných a osmažených plantainů
Salsa Lizano – pikantní, lehce nasládlá a lehce pálivá omáčka, která nemůže chybět na žádném kostarickém stole.

Typické nápoje:

Batido – rozmixované ovoce se často doplní mlékem a pije jako shake.

mezi nejpopulárnější kostarická piva patří Imperial, Pilsen a Bavaria Gold

Guaro – národní likér Kostariky se vyrábí z cukrové třtiny, v obchodech jej seženete pod značkou Cacique.

Káva – Kostarika, stejně jako další středoamerické země, produkuje výtečnou kávu. Je to také skvělý suvenýr!

Pipa fría – voda z kokosových ořechů je výtečným osvěžením, lehce dostupným na mnoha kostarických plážích. Pipa fría

se servíruje přímo v kokosovém ořechu, do dospělé verze se někdy přidává alkohol.

Mezi nejpopulárnější kostarická piva patří Imperial, Pilsen a Bavaria Gold.

Ubytování na Kostarice

Všechno je o komfortní zóně. Po celé zemi najdete množství ubytování všeho typu a cenových kategorií. Pěkný hostel je skoro v každém městě. I zde funguje Booking.com, na což jsem vsadila i já. Cena za pokoj pro dvě osoby činila 20–25 dolarů.

ITINERÁŘ NA KOSTARICE

Den č. 11: Kostarika

Budíček máme dneska opravdu brzy ráno. V pět hodin už stojíme na autobusové zastávce v San Juan del Sur. Stejně jako už tolikrát, přesně ve zmíněnou dobu, kterou jsme si včera vyptali, startuje náš autobus. Jedeme pouze půl hodiny, a to do zastávky La Virgin. Je to v podstatě křižovatka na silnici, kde ihned nastupujeme na další spoj k hranicím, tedy do městečka Peñas Blancas. Další půlhodina jízdy. Každá z těchto cest stojí okolo dolaru na osobu.

Je šest ráno a my jsme na hranicích. Stojíme ve frontě před kovovou branou, která mi připomíná výjevy z válečných filmů. Hlavně ty ostnaté dráty smotané do kruhu, vinoucí se podél celé zdi na hraničním přechodu. Jako by to nebylo dost strašidelné, za tím vším je v pozadí kabonící se nebe. Přecházíme hranice Nikaraguy. Předkládáme pasy, platíme výstupní poplatek dva dolary. Já bohužel žádné malé bankovky nemám, jen stodolarovku. Obrovský problém. Slečna v okýnku mně s úsměvem na tváři oznámí, že zaplatit musíme v dolarech přesně a že na žádné bankovky nevrací. Vůbec o tom nehodlá diskutovat, ani se třeba zeptat kolegů u vedlejších přepážek, zda nemají na vrácení. Naštěstí i když jsme v této zemi prakticky vůbec nepotkali cizince, jedna dvojice zde ve frontě stojí. Jdu za nimi, svojí neobratnou angličtinou popisuji situaci a ptám se, zda nema-

jí na rozměnění. Pán okamžitě zaloví v peněžence a dává mi všechny córdoby, které jim zbyly. Říkám jim, že to hned na druhé straně brány vrátíme. On ale mávne s úsměvem rukou, prý v žádném případě. Zaplavil mě neskutečný vděk a strašně hezký pocit. Tohle je další věc, kterou mám na cestování tak ráda. Tahle komunita, tihle lidé... lidé na cestách. Všichni si pomáháme. Stalo se mi to na už milionkrát, ale tady to na mě, asi pod tíhou všech posledních emocí, dolehne ze všeho nejvíc. Dokud bude takhle svět fungovat, není nic špatně. Běžím k pře-pážce a paní mě zpraží pohledem podruhé. Bere pouze dolary, křikne na mě. Nechá si můj pas a pošle mě za hranice, ať si tam córdoby směním. První šmelinář, na kterého narazím, se mě ptá, kolik dolarů potřebuji. Moc dobře ví, že mi jde jen o pře-kročení hranic. Dá mi přesně potřebné čtyři dolary, i když ban-kovky mají hodnotu zhruba desetinásobnou. I tak jsem moc ráda a nad jeho ne úplně etickým přístupem se usměju, protože je fakt, že i kdyby si vzal jen za ty čtyři dolary stejně mu ten zbytek nechám. Děkuji a mizím zaplatit poplatek. Jednu část hranic máme za sebou. Jdeme asi pět minut k další budově, tedy k hraničnímu přechodu do Kostariky. Z toho momentu mám největší strach. Už při vchodu do země nás zapisovali do seznamu, protože je u nás v Česku rozjetá nákaza. Jdu do bud-ky, kde jsme platili výstupní taxu, a ptám se, kolik je vstupné do země. Skoro mě šokuje odpověď, že se žádný neplatí. Dojdeme na naprosto prázdné imigrační oddělení, okamžitě jsme na řadě, ukážeme odletovou letenku, dostaneme razítka do pasu a jsme na Kostarice. Bylo to tak jednoduché, že se tomu až ne-chce věřit.

Ihned za hranicemi nastupujeme do místního autobusu, kterým se svezeme až do města Liberia.

Když jsme překročili první hraniční přechod, okamžitě se na nás sesypali lidé z cestovních kanceláří, kteří nám převoz spolu s razítkem na Kostarice do pasu nabízeli. Cena byla 12 dolarů. Znělo to jako dobrá nabídka, ale jsem ráda, že jsme to zvládli sami. Cena byla samozřejmě poloviční. Za jízdu do Liberie platíme 81 Kč na osobu. V Liberii nastupujeme do autobusu do Cañas, 68 Kč na osobu. V Cañas přestupujeme do autobusu do Tilaranu, 75 Kč na osobu. V této vesnici tvrdneme čtyři hodiny, protože autobusy do Monteverde, kam míříme, jezdí pouze čtyřikrát za den. Ten předchází nám ujel o půl hodiny. Nám to ale nevadí. Stejně mi došel internet. Koupila jsem si v Nikaragui SIM kartu a data s tím, že operátor Movistar funguje i na Kostarice. To je sice pravda, ale už vám zde nedobijí další data. Takže kupuji novou SIM kartu (operátor Claro) a 4 GB dat, která by měla vydržet až do odjezdu. Cena je 233 Kč. Také si zde dáváme první jídlo, v sodě. Najdete zde v podstatě mexickou kuchyni, všudypřítomnou rýži, všechny druhy masa (kuřecí, vepřové, hovězí), taky ryby a zeleninu. V různých variacích.

Informace, že je Kostarika drahá jako Švýcarsko, mi přijdou hned první den trochu přemrštěné. Je to zde rozhodně dražší než v Nikaragui, ale nic děsného. Navštívíme i místní supermarket, abychom ceny porovnali i zde. Jsem ráda, že jsme si nakoupili zásobu rumu v Nikaragui. Zde stojí nejlevnější patok tři stovky, normální rum okolo pětistovky za lahev. Co se týče ostatních potravin, nealko je mnohem dražší, okolo 50 Kč za PET lahev. Pivo je levnější než v Nikaragui, okolo 30 Kč. Ovoce

a zelenina stojí stejně hodně jako u nás doma, zelenina možná víc. Kilo kuřecích prsou tu seženete za 180 Kč. Instantní polévky, které jsem si zde naprosto zamilovala, protože mi připomínají přesně ty, které jsem jedla v dětství, stály v Nikaragui okolo 12 Kč. Tady skoro dvakrát tolik. Drahá je zde konzerva tuňáka, ta vyjde na 90 Kč. Těstoviny mají za 20 Kč, jakékoli balení. Na stejné peníze vyjde i půlkilová rýže. Jinými slovy: Pokud si seženete ubytování s vlastní kuchyní, můžete se zde stravovat za stejné peníze jako doma.

V Tilaranu odpočíváme, dobývám telefon a čekáme na náš autobus. Nastupujeme do něj a čeká nás prý tříhodinová jízda. Přitom podle map je to necelých 40 kilometrů. Po deseti minutách pochopíme. Ještě nikdy jsem nejela v autobuse v podobném terénu! Madeira je proti tomu slabý odvar! Neuvěřitelné hory a kopce! Posouváme se po silnicích, kde bez 4x4 není možné jet. Ani stát. Nejen kvůli terénu v dezolátním stavu, hlavně kvůli stoupání a klesání. Všude kolem nás svírají neuvěřitelné kopce. Tak strmé, že krávy, které se na nich pasou, vypadají jako ozdoby na vánočním stromku. Až se divím, že mohou stát na všech čtyřech a nespádnou. Jsem tím naprosto fascinována a než zapadne sluníčko, nemůžu se kolem sebe vynadívat. Tohle je oblast Monteverde, zelený ráj! Je neuvěřitelné, jak se změnil ráz krajiny. Samozřejmě je chladněji, když náhodou uvidíme někoho z místních obyvatel za okny, všichni jsou oblečení jako do hor. Cítím se v kraťasech a tílku trošku trapně, naštěstí mám ale svoji cestovatelskou deku, do které už jsem od Tilaranu zabalená. V autobuse jsou všichni strašně milí. Paní vedle mě ihned správně „diagnostikuje“ a ukazuje mi hrdě a s láskou malé ká-

čátka, které má v krabici na klíně. Hned se rozplývám, klasika. Ptá se nás, jak dlouho budeme v Monteverde. Je z této krajiny naprosto unešená, dojemně a hrdě říká, že krásnější místo na světě není. Teprve se tam blížíme, ale už teď si nedovolím nesouhlasit. Vůbec nevím, k čemu to přirovnat. Neuvěřitelných tisíc odstínů zelené. Všechno nádherně udržované. Když vidíme z okénka nějaký domeček nebo stavení, všechno je v top stavu. Trávníčky jsou zastřižnuté snad chirurgickými nůžkami. Tohle je pro oko dokonalý ráj, pohlazení. Dívám se kolem sebe a poprvé od dnešního rána cítím klid.

Vystupujeme již za tmy v centru Monteverde. Jsem v šoku, protože u autobusu čeká náš bytný. Nevím, jak zjistil náš příjezd, ale čeká na nás. Podruhé dnes cítím, jak mě štípou slzy v očích.

Zaveze nás do supermarketu, kde počká v autě, než si nakoupíme alespoň základní potraviny. Potom nás odveze do asi dva kilometry vzdáleného ubytování. Starají se zde o nás jako o vlastní děti. Je tu pouze pár pokojů, hosté čtyři. Kuchyně je společná, místo zamluveného pokoje se sdílenou koupelnou dostaneme bez jakéhokoli příplatku pokoj s koupelnou vlastní, nabízejí možnost pomoci s výlety v okolí...

Samozřejmě se restriktce v souvislosti s koronavirem promítanou i zde, ale jsem ráda, že jsme odjeli z města a z přelidněných míst.

Dneska nemůžu vůbec usnout. Zmatek, jedna myšlenka střídá druhou. Pracuji na krizových scénářích, vše řeším dopředu. Víím, že musím přepnout, nebo se zblázním, ale nejde to. A pak si vzpomenu na Nikaraguu a přejezd hranic a poprvé se usměju.